

1. Η ΕΞΟΡΙΣΤΗ ΗΓΕΣΙΑ ΤΗΣ ΧΑΜΑΣ ΚΑΙ Η ΑΛΓΕΡΙΝΗ ΔΙΕΞΟΔΟΣ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 17/12/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 17/12/2023

Σελίδα: 24

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΑΠΟΨΗ

Η εξόριστη ηγεσία της Χαμάς και η αλγερινή διέξοδος

Του ΓΑΒΡΙΗΛ ΧΑΡΙΤΟΥ

Ετο διαγγέλμα που εκφώνησε από την Ντόχα ο επικεφαλής του πολιτικού σκέλους της Χαμάς, Ισμαήλ Χανίγια, το βράδυ της Τετάρτης, παραμονή της φετινής 36ης επετείου ίδρυσης της οργάνωσης, αντίγγελε ότι οι μάχες κατά του Ισραήλ θα συνεχιστούν μέχρι την τελική νίκη. Ωστόσο, το πρωί της Πέμπτης, ανήμερα την επέτειο, το ηγετικό στέλεχος Μούσα Αμπντού Μαρζούκ, που επίσης βρίσκεται στο Κατάρ, εξέλιξε τους πάντες δηλώνοντας στην έγκυρη ιστοσελίδα Al-Monitor ότι η Χαμάς «θα πρέπει να υιοθετήσει τη διακήρυξη της Οργάνωσης για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης που αναγνωρίζει το δικαίωμα ύπαρξης του Ισραήλ». Παρότι λίγες ώρες αργότερα ανασκεύασε τις δηλώσεις του, αυτό το ασυνήθιστο lapsus καταδεικνύει ότι η Χαμάς ήδη βιώνει τη δική της «επόμενη μέρα».

Με τον πόλεμο να μαίνεται, το μέλλον της Χαμάς τίθεται εν αμφιβολώ. Κανείς δεν μπορεί να αγνοήσει τις εικόνες δεκάδων

ενόπλων της να παραδίδονται στους Ισραηλινούς, ενώ αγνοείται η τύχη του ηγέτη της οργάνωσης στη Γάζα, Γιάγια Σινουάρ, που το Ισραήλ δηλώνει πως «βρίσκεται κάτω από το έδαφος» – ένας ισχυρισμός που δεν έχει διαψευσθεί. Δεν διαψεύ-

Η Ντόχα και η Βηρυτός φαίνεται πως πλέον δεν είναι τόσο ασφαλείς πόλεις, τουλάχιστον όσο μέχρι πρόσφατα, για τους επικεφαλής της ισλαμικής οργάνωσης.

σθηκε επίσης ότι ο υπαρχηγός της οργάνωσης, Σάλεχ Αλ-Αρούρι, εγκατέλειψε την περασμένη Τρίτη τη Βηρυτός επιστρέφοντας στην Τουρκία, όπου παλαιότερα διυθύνε τα γραφεία της Χαμάς στην Κωνσταντινούπολη.

Την ίδια στιγμή, η Χαμάς δεν διαψεύδει πληροφορίες που επιμέ-

νουν ότι ήδη από την περασμένη Τρίτη οι αρχές ασφαλείας του Κατάρ διεμήνυσαν στα υψηλόβαθμα στελέχη της στην Ντόχα ότι αδυνατούν πλέον να εγγυώνται την ασφάλειά τους, καλώντας τους να εγκαταλείψουν τη χώρα – και κάποιος από αυτούς φέρονται να το έχουν ήδη πράξει. Από την άλλη, το περιβάλλον Χανίγια δηλώνει αδυναμία να επικοινωνήσει με το περιβάλλον Σινουάρ στη Γάζα για να επιτευχθεί μια νέα συμφωνία εκκευρίας. Αυτή η εξέλιξη εξελίχθηκε στο Ισραήλ ως αναιρέση των καταρινών εγγυήσεων, με αποτέλεσμα την περασμένη Τετάρτη να ακυρωθεί η μετάβαση του διοικητή της Μοσάντ, Ντάβιν Μπαρνέα, στην Ντόχα, όπου θα διαπραγματευόταν μια νέα εκκευρία.

Με τις ισραηλινές επιχειρήσεις να συνεχίζονται, η εξουδετέρωση της Χαμάς στη Γάζα αποτελεί θέμα χρόνου. Από την άλλη, άδηλο παραμένει τι θα γίνει με τα ηγετικά στελέχη της Χαμάς που βρίσκονται μόνιμα στο εξωτερικό.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν τα υψηλά ποσοστά δημοτικότητας της οργάνωσης στην παλαιστινιακή κοινή γνώμη της Δυτικής Οχθής, όπως καταδεικνύει έρευνα που δημοσιοποιήθηκε στις 13/12 από έγκυρο ινστιτούτο δημοσκοπήσεων με έδρα τη Ραμάλα, αλλά και την απαίτηση της διακυβέρνησης Μπάιντεν να «ανανεωθεί» η Παλαιστινιακή Αρχή για να μπορέσει να κυβερνήσει τη μεταπολεμική Γάζα, καθίσταται σαφές ότι η Χαμάς θα έχει δικό της ρόλο και μετά τον πόλεμο. Τα τωρινά της ηγετικά στελέχη είναι γνώριμα – και επομένως αρκούτως διαχειρίσιμα.

Με το Κατάρ να φέρεται απρόθυμο να παραιτήσει τη φιλοξενία προς το περιβάλλον Χανίγια, αρχικά η Ινδονησία ή η Μαλαισία προβάλλονταν ως νέες κώρες-καταφύγια. Όμως, η γεωγραφική τους απόσταση από τον αραβικό κόσμο θα παρότιλιζε τη Χαμάς. Η λύση της Τουρκίας θα φαινόταν λογική, εάν δεν ήταν μια χώρα τόσο γνώριμη στο Μοσάντ. Αντιθέτως, η λύση

που ακούγεται τελευταία ολοένα και συχνότερα είναι η Αλγερία.

Από την ανάληψη των καθηκόντων του το 2019, ο Αλγερινός πρόεδρος, Αμπντελματζίντ Τεμπούν, για λόγους εσωτερικής κατανάλωσης, επένδυσε μεγάλο πολιτικό κεφάλαιο στις προσπάθειές του να ληξει η πόλωση μεταξύ Φατάχ - Χαμάς. Επανειλημμένες ήταν οι συναντήσεις στο Αλγέρι των δύο παλαιστινιακών ηγεσιών, που πάντα τελείωναν με αόριστες συμφιλιοτικές υποσχέσεις και κολακευτικές ηγεσίες. Ο Τεμπούν ήταν από τους πρώτους Άραβες ηγέτες που συντάχθηκαν με τον Παλαιστινίο ομόλογό του, Μαχμούτ Αμπάς, καταδικάζοντας το σχέδιο Τραμπ. Καταδίκασε και τις Συμφωνίες Αβραάμ «που υποβαθμίζουν το Παλαιστινιακό Ζήτημα» – κυρίως όμως επειδή αναβάθμισαν τον περιφερειακό ρόλο του Μαρόκου, με τη διακυβέρνηση Τραμπ να αναγνωρίζει τη μαροκινή κυριαρχία στη Δυτική Σαχάρα τον Δεκέμβριο του 2020. Αργότερα, όμως, η διακυ-

βέρνηση Μπάιντεν φρόντισε να κτίσει τις γέφυρες με τη δυσχερηστημένη Αλγερία, που εν τω μεταξύ διέκοψε τις διπλωματικές της σχέσεις με το Μαρόκο. Απολύτως στοχευμένη ήταν η επίσκεψη Μπίλινγκεν στο Αλγέρι τον περυσινό Μάρτιο, όπως και η πανηγυρική του παρουσία σε ετήσια τοπική εμπορική έκθεση.

Η φημολογούμενη φιλοξενία της ηγεσίας της Χαμάς στην Αλγερία εκτιμάται πως θα συνοδευτεί με αντίστοιχα αμερικανικά ανταλλάγματα προς τη συγκεκριμένη βορειοαφρικανική χώρα, με την ελπίδα ότι θα συμβάλει στο να καταστεί η Παλαιστινιακή Αρχή περισσότερο συμπεριληπτική – και άρα ικανή να διακυβερνήσει αποτελεσματικά τη μεταπολεμική Γάζα, όπως την αντιλαμβάνεται η διακυβέρνηση Μπάιντεν.

Ο κ. Γαβριήλ Χαρίτος διδάσκει Ιστορία των Πολιτικών Σχέσεων Ελλάδος - Ισραήλ - Κύπρου στο Πανεπιστήμιο Μπεν-Γκουριόν και στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. Είναι ερευνητής του ΕΛΙΑΜΕΙ.